

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Věry Šimůnkové a soudců Mgr. et Mgr. Karla Ulíka a Mgr. Miroslava Makajeva ve věci

žalobců: a) O. D.
b) J. D.
oba bytem X
oba zastoupeni advokátkou Mgr. Renatou Wachtlovou, LL. M.
sídlem Pražská 346, 268 01 Hořovice

proti
žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**
sídlem Zborovská 11, 150 21 Praha 5

za účasti: **H. Š.**
bytem X
zastoupená advokátem JUDr. Lubomírem Müllerem
sídlem Symfonická 1496/9, 158 00 Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 11. 2023,
č. j. 131677/2023/KUSK-DOP/Svo,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Předmětem sporu je v této věci otázka, zda a případně v jakém rozsahu se na pozemku parc. č. X v katastrálním území Ch. (dále „sporný pozemek“), jehož vlastníky jsou žalobci, nachází veřejně přístupná účelová komunikace (dále také „VPÚK“) ve smyslu § 7 odst. 1 zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích (dále „zákon o pozemních komunikacích“).
2. Na severní straně hraničí sporný pozemek s pozemkem parc. č. XA, který je v katastru nemovitostí veden jako ostatní komunikace ve vlastníci obce Ch. Na západní straně dále sousedí s pozemky parc. č. XB a XC, jehož součástí je dům č. p. XD, vlastněnými osobou zúčastněnou na řízení a z východní strany s pozemky parc. č. XE a XF (jehož součástí je dům č. p. Y žalobců). Sporný pozemek prochází dvorem mezi těmito dvěma domy č. p. XG a XH.
3. Soud pro přehlednost předkládá ortofoto sporného pozemku na podkladu katastrální mapy ze dne 14. 8. 2017, která je součástí správního spisu:

4. Žalobci jsou přesvědčeni, že se na sporném pozemku VPÚK nenachází.
5. Osoba zúčastněná na řízení je opačného názoru. Proto se návrhem ze dne 11. 3. 2008 domáhala určení, že se na sporném pozemku nachází VPÚK. Argumentovala mj. tím, že bez toho by neměla přístup ke svému domu č. p. X, resp. přinejmenším k té jeho části, která je přístupná pouze ze sporného pozemku.
6. Správní soudy opakovaně rušily rozhodnutí správních orgánů vydávaná v této věci [rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 16. 9. 2011, č. j. 8 Ca 291/2009-44, rozsudky Krajského soudu v Praze ze dne 18. 8. 2016, č. j. 48 A 3/2015-37, ze dne 26. 5. 2020, č. j. 54 A 6/2018-70 (dále „rozsudek č. j. 54 A 6/2018-70“), a naposledy ze dne 13. 10. 2022, č. j. 59 A 13/2021-39 (dále „rozsudek č. j. 59 A 13/2021-39“)]. Proti žádnému z těchto rozsudků nebyla podána kasační stížnost.
7. Naposledy zmíněným rozsudkem č. j. 59 A 13/2021-39 zdejší soud zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 4. 2021, č. j. 012724/2021/KUSK-DOP/Mal, i rozhodnutí Městského úřadu Hořovice (dále „městský úřad“) ze dne 6. 11. 2020, č. j. MUHO/22136/2020, pro nedostatečně zjištěný skutkový stav a nerespektování dříve vysloveného závazného právního názoru soudu. Krajský soud v tomto rozsudku velmi podrobně shrnul skutková zjištění vyplývající ze správního spisu, včetně provedených výsledků svědků (odkazat lze zejména na jeho odst. 10–42), a následně detailně rozebral naplnění jednotlivých znaků VPÚK. Pro nynější soudní přezkum je zásadní zejména jeho závěr, že *„nejméně do 70. let minulého století na sporném pozemku byla veřejně přístupná účelová komunikace, přičemž nebylo prokázáno, že by tato pozemní komunikace před jejím svévolným uzavřením zanikla“* (odst. 100). Za daného důkazního stavu však soud současně nepovažoval ani za zcela vyloučené, *„že by v průběhu 80. až 90. let tato pozemní komunikace vyšla z užívání“*, byť současně označil takovou variantu za značně nepravděpodobnou (odst. 87). Břemeno tvrzení i břemeno důkazní v tomto ohledu tíží nynější žalobce (odst. 86).
8. Městský úřad po vrácení věci dne 9. 1. 2023 vyzval účastníky k označení důkazů na podporu svých tvrzení ohledně VPÚK na sporném pozemku.
9. V podání ze dne 16. 1. 2023 žalobci podotkli, že nebyli účastníky soudního řízení sp. zn. 59 A 13/2021. Setrvali na svém stanovisku, že sporný pozemek nikdy nebyl VPÚK. Pozemek byl minimálně 80 let oplocen. Dále poukázali na to, že osoba zúčastněná na řízení má přístup ke své nemovitosti z přiléhající místní komunikace. Jako důkaz navrhli stavební dokumentaci k domu č. p. X, neboť podle nich lze do domu vstoupit i z druhé strany než ze sporného pozemku.
10. Dne 7. 2. 2023 bylo konáno ústní jednání spojené s ohledáním domu č. p. XA. V zápisu z něj je konstatováno, že bylo nalezeno stavební povolení z 23. 8. 1978, č. j. 419/78-KV, o úpravě rodinného domu, které bylo vloženo do správního spisu. Dále byl dle zápisu nalezen notářský zápis N435/85 NZ 408/85, ve kterém je konstatováno, že v roce 1985 již existovalo oplocení domu č. p. XB.
11. V podání ze dne 10. 2. 2023 žalobci znovu – i s poukazem na konané místní šetření – podotkli, že dům č. p. XA má vchod i z druhé strany než ze sporného pozemku. Dům tedy není přístupný pouze ze sporného pozemku. Dále poukázali na výše zmíněný notářský zápis, z něhož podle nich vyplývá, že v době jeho pořízení byl pozemek již oplocen. Dále předložili znalecký posudek ze dne 30. 4. 1985, fotografii z roku 1973, fotografii nazvanou N. čp. XB a XC a fotografii dítěte s housátky jako důkazy prokazující, že sporný pozemek

byl minimálně od roku 1973 oplocen a nebyl veřejně přístupný. Předložili též protokol městského úřadu ze dne 18. 1. 2011, č. j. MUHO/1705/2011, a snímek z katastrální mapy k prokázání toho, že si osoba zúčastněná na řízení může zřídit vjezd ke své nemovitosti přímo z pozemku parc. č. XD. Namítli, že nutná komunikační potřeba vlastníka domu č. p. XE skončila v roce 1978 zbudováním nových dveří z druhé strany domu.

12. Rozhodnutím ze dne 14. 2. 2023, č. j. MUHO/5453/2023, městský úřad deklaroval VPÚK na části sporného pozemku.
13. Proti tomuto rozhodnutí podali odvolání žalobci i osoba zúčastněná na řízení. Podle ní výrok rozhodnutí nezohlednil potřeby obsluhy domu č. p. XA i z jeho jižní strany. Podle žalobců jimi předložené fotografie dokládají, že minimálně od počátku 70. let nebyl sporný pozemek veřejně přístupný a nebyla na něm patrná ani žádná cesta (fotografie „J. a housátka“ z roku 1975). Již v té době nebyl pozemek využíván jako VPÚK. A před touto dobou (70. léta) došlo k samovolnému zániku komunikace na sporném pozemku, který nadále sloužil jako oplocený dvůr. Totéž prokazuje fotografie ženy s prádlem z roku 1973, kde je zatravněný povrch bez stop cesty. Fotografie „N. čp XB a XA“ pak dokládá, že v části sporného pozemku, kde měla být cesta, bylo pole s plodinami. Podle žalobců je fotografie více než 50 let stará. V průběhu minulého století tedy došlo k samovolnému zániku cesty. Žalobci odkazují na kupní smlouvu z roku 2004, jíž sporný pozemek nabyli, kde není žádné omezení uvedeno. Osoba zúčastněná na řízení navíc může využít chodníček, který vede částečně i po sporném pozemku a který umožňuje přístup ke všem dveřím domu č. p. XA. Pokud soud v rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39 vycházel z výpovědí svědků, žalobci upozornili, že k jejich výsledku nebyli přizváni.
14. Žalovaný rozhodnutím ze dne 19. 5. 2023, č. j. 043162/2023/KUSK-DOP/Svo, zrušil rozhodnutí městského úřadu ze dne 14. 2. 2023 a věc vrátil městskému úřadu k novému projednání. Měl za to, že městský úřad se dopustil procesních pochybení při doručování a neumožnil účastníkům seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí. Dále městskému úřadu vytkl, že nezhodnotil jednotlivé znaky VPÚK a ve výroku VPÚK vymezil neurčitě a nesrozumitelně.
15. Městský úřad usneseními ze dne 24. 5. 2023 a ze dne 19. 6. 2023 znovu účastníky vyzval k označení důkazů na podporu jejich tvrzení. Výzvou ze dne 17. 7. 2023 městský úřad vyrozuměl účastníky, že se mohou seznámit s podklady pro rozhodnutí.
16. Následně městský úřad vydal rozhodnutí ze dne 14. 8. 2023, č. j. MUHO/24282/2023 (dále „prvostupňové rozhodnutí“), kterým deklaroval, že na části sporného pozemku se nachází VPÚK, a její rozsah následně ve výroku popsal. Konstatoval, že tato VPÚK již dále nepokračuje jižním směrem k pozemku parc. č. X.
17. K důkazům předloženým žalobci městský úřad uvedl, že vstup ze zahrady nenahrazuje potřebu přístupu a příjezdu k hlavním vchodům domu č. p. X. Předložené fotografie se týkají existence oplocení, kterou městský úřad nerozporuje, to však nevylučuje existenci VPÚK. Dále se vyjádřil ke všem čtyřem znakům VPÚK, které považoval za naplněné.
18. Proti prvostupňovému rozhodnutí podali žalobci odvolání ze dne 17. 8. 2023, v němž mimo jiné namítali, že dříve doložené fotografie prokazují, že na sporném pozemku nebyla v 70. letech minulého století patrná žádná cesta v terénu, pročez nebyl splněn jeden ze znaků VPÚK. Rovněž namítali, že nebyli přizváni k výsledku svědků. A zopakovali, že již před 70. léty minulého století došlo k samovolnému zániku účelové komunikace.

19. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím ze dne 24. 11. 2023 (dále „napadené rozhodnutí“) částečně změnil prvostupňové rozhodnutí mj. tak, že výrok doplnil o grafické znázornění VPÚK na sporném pozemku zakreslené na snímku katastrální mapy. Existenci VPÚK na sporném pozemku v rozsahu vymezeném prvostupňovým rozhodnutím potvrdil. Žalovaný se ztotožnil se závěrem městského úřadu, že sporný pozemek ve vymezené části naplňuje všechny čtyři znaky VPÚK. Ve shodě s městským úřadem rovněž konstatoval že žalobci v novém projednání nepředložili žádný důkaz, kterým by prokázali, že účelová komunikace vyšla z užívání ještě před rokem 2004. Ostatně některé důkazní návrhy, na které žalobci odkazovali (žádost o povolení úprav, stavební povolení z roku 1978, notářský zápis), byly již součástí správního spisu z předchozího projednání věci. Znalecký posudek z roku 1985 pouze dokládá, že pozemek byl oplocen, což však nebylo zpochybňováno. Předložené fotografie těžko mohly prokázat, že cesta nebyla užívána veřejností.

Shrnutí žaloby

20. Žalobci podali dne 11. 1. 2024 proti napadenému rozhodnutí žalobu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále „s. ř. s.“), jíž se domáhají jeho zrušení i zrušení prvostupňového rozhodnutí.
21. Zaprvé podotýkají, že vůbec nevěděli o soudním řízení, v němž byl vydán rozsudek č. j. 59 A 13/2021-39. Nebyli označeni za osoby zúčastněné na tomto soudním řízení a zmíněný rozsudek jim nebyl ani oficiálně doručen. Dozvěděli se o něm až se značným časovým odstupem. Soud se tak porušil § 34 odst. 2 s. ř. s.
22. Zadruhé namítají, že závěr o existenci VPÚK se opírá o výpovědi svědků, kteří byli vyslechnuti bez přítomnosti žalobců. O tom, že byli tito svědci slyšeni, se žalobci dozvěděli až ze správního rozhodnutí, kterým byl návrh osoby zúčastněné na řízení zamítnut. Svědkům tak nemohli klást otázky ani se vyjádřit k jejich výpovědím.
23. Dále polemizují se závěrem, že před znepřístupněním pozemku byla cesta v terénu patrná. Není zřejmé, o jaké důkazy tento závěr žalovaný opírá. Naopak jimi předložené fotografie ukazují, že cesta nebyla v terénu patrná již minimálně od 70. let minulého století. K žalobě přikládají další fotografie, které mají také dokládat, že na sporném pozemku nebyla či není patrná žádná cesta v terénu. Dále opakují svoji argumentaci ze správního řízení, že minimálně od počátku 70. let nebyl sporný pozemek veřejně přístupný. Před touto dobou již došlo k samovolnému zániku účelové komunikace, který již dále sloužil jako oplocený dvůr. Poukazují na to, že žalovaný v napadeném rozhodnutí nespornuje, že pozemek byl oplocen, tudíž se mohlo nanejvýš jednat o komunikaci v uzavřeném prostoru ve smyslu § 7 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích. Žalobci mají za to, že nově předloženými důkazy prokázali, že již v 70. let předmětný pozemek nesloužil jako komunikace.
24. Žalobci nesouhlasí ani s posouzením znaku nutné komunikační potřeby. Opětovně upozorňují na zřízení vchodu do domu č. p. XA v roce 1978 z jeho druhé strany a že obec Ch. udělila osobě zúčastněné na řízení souhlas s vybudováním vjezdu na její pozemek z komunikace parc. č. XB. Žalobci nesouhlasí se závěrem žalovaného, opírajícím se o rozsudek č. j. 59 A 13/2021-39, že by vybudování tohoto vjezdu bylo příliš finančně náročné, aby mohl být považován za přijatelnou alternativu.
25. Opětovně také upozorňují na chodníček, který vede podél zdi domu č. p. XA a umožňuje přístup ke všem dveřím do tohoto domu. Na tento chodníček se může osoba zúčastněná na řízení dostat ze svého pozemku parc. č. XB. Tato skutečnost je patrná z místního šetření i

z katastrální mapy. Žalobci nikdy osobě zúčastněné na řízení nebránili v užívání tohoto chodníčku, třebaže se nachází na sporném pozemku.

26. Konečně sporují rozsah, v jakém byla VPÚK vymezena. Správními orgány vymezenou VPÚK žalobci rozdělili na tři části:

(příloha 6 žaloby)

27. K červené (severní) části připouštějí, že by mohla sloužit osobě zúčastněné na řízení k přístupu k domu č. p. X. Modrou (střední) a zelenou (jižní) část však považují za plochy, které nelze využít k přístupu k domu č. p. X, nadto zelená část zasahuje do zkolaudovaného plotu a je zarostlá. Tyto dvě části nic s ničím nespojují. Jde o nepřípustný zásah do vlastnického práva žalobců spojený s nesrovnatelnými náklady, které by vznikly žalobcům v případě takto vymezeného rozsahu VPÚK.
28. S odkazem na nález Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06, poukazují také na to, že sporný pozemek nabyli od obce, nikoli od soukromého vlastníka, tudíž případný dříve udělený souhlas na ně nemohl přejít.

Vyjádření žalovaného

29. Žalovaný ve vyjádření k žalobě ze dne 13. 2. 2024 navrhl zamítnutí žaloby. Odkázal na závazný právní názor vyslovený v rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí vypořádal i s námitkou týkající se výsledku svědků. Žalobci nadto výhradu, že

nebyli přítomni u výsledku svědků, formulují velmi obecně a nespecifikují, co by bylo předmětem jejich dotazů na svědky. Nadto jsou účastníky správního řízení od samého počátku a museli tedy znát všechny podklady založené ve správním spise. Žalobci neunesli důkazní břemeno k prokázání toho, že cesta vyšla z užívání. Deklarovaná VPÚK slouží primárně pro pěší, proto zde nebyly tak výrazné stopy jako např. v případě provozu nákladních vozidel.

Další vyjádření ve věci

30. Osoba zúčastněná na řízení ve vyjádření ze dne 27. 1. 2024 uvedla, že v řízení, v němž byl vydán rozsudek č. j. 59 A 13/2021-39, nešlo o práva žalobců, soud pouze přezkoumal, zda byla řádně posouzena žádost osoby zúčastněné na řízení ze dne 11. 3. 2008. Osoba zúčastněná na řízení používala až do roku 2004 sporný pozemek jako příjezdovou cestu ke svému domu č. p. X. Vnitřní dispozice domu č. p. X byla opakovaně posuzována při místních šetřeních. Bylo zjištěno, že pouze ze sporného pozemku je přístupný příjezd do dvougaráže v domě č. p. X, k hlavnímu vchodu do domu, k dílně i dřevníku. Osoba zúčastněná na řízení navrhla, aby soud žalobu zamítl a současně rozhodl o neplatnosti kupní smlouvy z roku 2004.
31. Žalobci v replice ze dne 27. 2. 2024 namítli, že absence jejich účasti při výsledku svědků je závažnou procesní vadou, kterou nelze zhojit tím, že by se žalobci k výpovědím *ex post* vyjádřili. Pokud žalovaný uvedl, že jde o cestu primárně pro pěší, sám tím připustil, že tato komunikace nesplňuje § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích, tedy že jde o dopravní cestu určenou k užití vozidly a chodci. Není ani jasné, proč správní orgány vymezily VPÚK v celé šíři sporného pozemku. V jednom bodě je vymezená VPÚK pouze cca 60 cm široká, těžko ji lze použít k cestě vozidlem.
32. Osoba zúčastněná na řízení reagovala podáním ze dne 1. 3. 2024. Podle ní správní orgány deklarovaly VPÚK v rozsahu nezbytném pro výkon vlastnického práva osoby zúčastněné na řízení.
33. Žalobci reagovali ještě podáním ze dne 11. 3. 2024, v němž upozorňují na to, že osoba zúčastněná na řízení tvrdí, že jí bylo od roku 2004 bráněno v přístupu k domu, návrh ale podala až v roce 2008. Znovu opakují, že žádná patrná cesta v terénu se na sporném pozemku nenachází.
34. Osoba zúčastněná na řízení v podání ze dne 14. 3. 2024 setrvala na svém postoji, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se zákonem.

Posouzení věci soudem

35. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobami k tomu oprávněnými, po vyčerpání řádných opravných prostředků a obsahuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Při přezkumu napadeného rozhodnutí vycházel v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu v době rozhodování žalovaného, přičemž napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích uplatněných žalobních bodů, jimiž je podle § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. vázán.
36. Podle § 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích „[p]ozemní komunikace je dopravní cesta určená k užití silničními a jinými vozidly a chodci, včetně pevných zařízení nutných pro zajištění tohoto užití a jeho bezpečnosti.“
37. Podle § 7 odst. 1 věty první zákona o pozemních komunikacích „[ú]čelová komunikace je pozemní komunikace, která slouží ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků

těchto nemovitostí nebo ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi nebo k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků.“

38. Podle § 7 odst. 2 věty první a druhé zákona o pozemních komunikacích „[ú]čelovou komunikací je i pozemní komunikace v uzavřeném prostoru nebo objektu, která slouží potřebě vlastníka nebo provozovatele uzavřeného prostoru nebo objektu. Tato účelová komunikace není přístupná veřejně, ale v rozsahu a způsobem, který stanoví vlastník nebo provozovatel uzavřeného prostoru nebo objektu.“
39. Judikatura správních soudů dovodila čtyři znaky definující VPÚK, a to:
- (i) existenci (patrnost) cesty v terénu (§ 2 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích);
 - (ii) naplnění zákonného účelu podle § 7 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích [tedy že cesta slouží a) ke spojení jednotlivých nemovitostí pro potřeby vlastníků těchto nemovitostí, nebo b) ke spojení těchto nemovitostí s ostatními pozemními komunikacemi, nebo c) k obhospodařování zemědělských a lesních pozemků];
 - (iii) souhlas vlastníka pozemku s jeho obecným (veřejným) užíváním jako komunikace; a
 - (iv) nutnou a ničím nenahraditelnou komunikační potřebu

[srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále „NSS“) ze dne 2. 5. 2012, č. j. 1 As 32/2012-42, č. 2826/2013 Sb. NSS, ze dne 30. 11. 2015, č. j. 6 As 213/2015-14, č. 3371/2016 Sb. NSS, ze dne 30. 3. 2017, č. j. 5 As 140/2014-85, č. 3571/2017 Sb. NSS, a dále nálezy Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06, ze dne 15. 3. 2011, sp. zn. III. ÚS 2942/10, či ze dne 21. 9. 2011, sp. zn. II. ÚS 3608/10]. Uvedené znaky musejí být splněny současně. V případě nesplnění byť i jediného z nich nelze deklarovat existenci VPÚK.

40. Soud nicméně již na úvod zdůrazňuje, že pro nyní posuzovanou věc je zásadní, že v této věci rozhoduje opakovaně. Je proto vázán svými dříve vyslovenými právními názory v předchozích zrušujících rozsudcích (za předpokladu, že se od posledního rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39 nezměnil skutkový nebo právní stav věci ani soudní judikatura závazná pro krajský soud). U těch otázek, které již byly krajským soudem zodpovězeny v předchozích rozsudcích, se tak soud soustředí na přezkum toho, zda správní orgány postupovaly v souladu s dříve vyslovenými závaznými právními názory soudu (viz např. rozsudek NSS ze dne 20. 5. 2024, č. j. 9 As 66/2023-72, č. 4615/2024 Sb. NSS).
41. Na tom nic nemění ani tvrzení žalobců o tom, že jim rozsudek č. j. 59 A 13/2021-39 nebyl formálně doručen. Přezkum v nynějším soudním řízení je omezen na posouzení zákonnosti napadeného a prvostupňového rozhodnutí. Krajský soud nemůže v tomto řízení přezkoumávat zákonnost svého dříve vydaného pravomocného rozsudku. K přezkumu rozhodnutí vydaných krajským soudem ve správním soudnictví a jeho procesního postupu v daném soudním řízení slouží kasační stížnost. Soud podotýká, že podle ustálené judikatury NSS může krajským soudem opomenutá osoba zúčastněná na řízení uplatnit svá práva též podáním kasační stížnosti (viz např. usnesení ze dne 21. 12. 2011, č. j. 1 As 115/2011-168, rozsudek ze dne 26. 11. 2013, č. j. 8 AOs 3/2012-62, či usnesení ze dne 27. 8. 2015, č. j. 9 As 267/2014-57). Čili pokud měli žalobci za to, že je krajský soud ve věci sp. zn. 59 A 13/2021 chybně opomenul jako osoby zúčastněné na řízení, mohli se bránit podáním kasační stížnosti proti rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39. Neučinili tak a neučinil tak ani nikdo jiný. V tomto soudním řízení již není prostor pro zpochybnění dříve vydaného pravomocného rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39, naopak je zdejší soud povinen z něj vycházet (viz předchozí odstavec).
42. Nad rámec tohoto odůvodnění soud podotýká, že v soudním spise ve věci sp. zn. 59 A 13/2021 je na čl. 33 založena výzva adresovaná (potenciálním) osobám zúčastněným na řízení ze dne 5. 11. 2021. Tato výzva obsahuje mimo jiné poučení o tom, že pokud adresát hodlá uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení, musí tuto skutečnost oznámit soudu ve lhůtě dvou týdnů od doručení výzvy. Pokud tak neučiní, nemůže se později práv osoby zúčastněné na řízení domáhat. Z přiložených doručenek pak vyplývá, že uvedená výzva byla oběma žalobcům doručena na adresu jejich trvalého pobytu dne 10. 11. 2021, a to vložním obou zásilek do schránky, neboť žalobci nebyli při doručování zastiženi. Ze spisu nevyplývá, že by žalobci na tuto výzvu jakkoli reagovali.
43. Pokud jde o žalobní námitku, že závěry vyslovené v rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39, které následně převzaly správní orgány, se opírají o výpovědi svědků, o jejichž výsledcích nebyli žalobci vyrozuměni, soud znovu opakuje, že závěry svého předchozí rozsudku je vázán a pokud s nimi a zákonností podkladů, z nichž vycházely, žalobci nesouhlasili, měli právo se do předchozího soudního řízení přihlásit jako osoby zúčastněné na řízení a poukázat na to; případně pokud měli za to, že byli soudem zcela opomenuti, jak nyní tvrdí v žalobě, podat kasační stížnost z pozice opomenuté osoby zúčastněné na řízení a i tuto námitku předeštit v kasační stížnosti (viz výše).
44. Nadto soud dodává, že podle ustálené judikatury správních soudů může procesní vada vést ke zrušení správního rozhodnutí jen v případě, že mohla mít vliv na zákonnost takového rozhodnutí. Žalobce by měl tedy v závislosti na okolnostech alespoň rámcově popsat, co by se změnilo, kdyby k tvrzené procesní vadě nedošlo (viz např. rozsudek NSS ze dne 29. 6. 2011, č. j. 8 As 28/2011-78, odst. 18–19). V kontextu nyní posuzované věci je třeba zdůraznit, že zmínění svědci byli slyšeni již před vydáním rozhodnutí Obecního úřadu

Chaloupky ze dne 19. 9. 2017, č. j. 059/2017. Výpověďmi těchto svědků se zabýval zdejší soud nejen v rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39, ale již v rozsudku č. j. 54 A 6/2018-70, přičemž žalobci byli přihlášenými osobami zúčastněnými na tomto soudním řízení. Již v tomto soudním řízení tedy mohli zpochybnit zákonnost jejich provedení, což neučinili. V nyní podané žalobě pouze tvrdí, že byli zkráceni na svých procesních právech klást svědkům otázky a vyjádřit se k jejich výpovědím, aniž by jakkoli konkrétněji zpochybnili výpověď kteréhokoli ze svědků či alespoň obecně nadnesli, kam by směřovali své otázky. Výpovědi svědků byly nadto zaznamenány na zvukových záznamech, tudíž byly k dispozici v podobě nezkrácené protokolací a žalobci se k nim mohli vyjádřit též dodatečně.

45. Soud shrnuje, že jednak se žalobci těmito námitkami (jejich opomenutí v předchozím soudním řízení, nevyrozumění o výsleších svědků) fakticky snaží zpochybnit závazné závěry pravomocného rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39, proti němuž se mohli bránit kasační stížností, jednak (pokud jde o druhou z námitek) ani rámcově netvrdili, jak se tato tvrzená procesní vada promítla do zákonnosti napadeného rozhodnutí.
46. Soud je tedy v této věci povinen vycházet ze závěrů rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39.
47. V něm zdejší soud na základě shromážděných důkazů konstatoval, „že po sporném pozemku v minulosti, a to v zásadě od nepaměti, probíhala účelová komunikace, přičemž tato komunikace byla volně průchozí, a to i přes ohrazení bránami, jelikož ty se nezamykaly a bránily jen tomu, aby z původně společného dvorku domů č. p. XA a XB neutíkaly děti a hospodářská zvířata. Z výpovědí svědků neplyne, že by tomuto průchodu veřejnosti bylo jakkoliv bráněno ze strany státu, který pravděpodobně byl právním předchůdcem obce jakožto vlastníka sporného pozemku do roku 2004, kdy byl pozemek dále převeden na manžele D., kteří následně průchod i průjezd znemožnili“ (odst. 83). „Sporným zůstává v zásadě pouze to, zda veřejně přístupná účelová komunikace pamatovaná svědky nezanikla již před rokem 2004. Svědci přesně nedatovali své vzpomínky, ale z kontextu jejich výpovědí se lze domnívat, že hovořili o době, kdy ještě žil „dědeček“ Fr. K., tedy o době cca do 70. let, resp. v případě nejmladšího ze svědků narozeného v roce 1962 o vzpomínky z dětství, tj. nejpozději do konce 70. let. Z výpovědí svědků nelze s jistotou dovodit, zda tento stav (využívání veřejnosti) přetrvával např. i v letech devadesátých, resp. až do roku 2004, kdy svědci potvrdili, že byl přístup jednostranně znemožněn.“ (odst. 84).
48. Zdejší soud uzavřel, že „nejméně do 70. let minulého století na sporném pozemku byla veřejně přístupná účelová komunikace, přičemž nebylo prokázáno, že by tato pozemní komunikace před jejím svévolným uzavřením zanikla“ (odst. 100). Současně dodal: „Na druhou stranu za stávajícího důkazního stavu ale není ani zcela vyloučeno, že by v průběhu 80. až 90. let tato pozemní komunikace vyšla z užívání, jelikož z výsledku svědků není patrné, zda neurčitý okruh veřejnosti přes sporný pozemek procházel i v tomto pozdějším období. Z výpovědí svědků a fotografií je patrné jen to, že komunikační potřeba nezanikla, neboť sporný pozemek ve vlastnictví státu, resp. obce v té době využívala žalobkyně a manželé D., a jeví se pravděpodobným (byť bližší dataci svědek Š. neposkytl), že i v té době přes něj chodili také vlastníci přilehlých „chat“. Tento počet uživatelů je ovšem již poměrně limitovaný, výčtově uzavřený, a nelze tedy teoreticky vyloučit, že tehdejší vlastník sporného pozemku mohl individuálně nahradit veřejnoprávní oprávnění těchto zbývajících uživatelů soukromoprávní dohodou, čímž v situaci, kdy širší veřejnost již nemusela cítit potřebu tuto trasu využívat, odpadly důvody pro veřejnoprávní omezení na sporném pozemku. Na druhou stranu je však nutno říci, že takový skutkový stav se jeví být značně nepravděpodobný. Zprvée by bylo neobvyklé, že by zejména stát, ale případně i obec takové soukromoprávní dohody uzavírala, přičemž ani nelze očekávat, že by (v situaci, kdy nešlo o zřízení věcných břemen, jelikož ta by byla patrná z katastru nemovitostí) na takové

individuální soukromoprávní dohody zanikající se změnou vlastníka sporného pozemku (v případě závazkového právního vztahu) či na základě jeho libovůle (v případě výprosy) zmínění vlastníci přilehlých nemovitostí vůbec přistoupili, jestliže možnost užívání sporného pozemku měli mnohem jistěji garantovánu právě institutem veřejně přístupné účelové komunikace. Soud tedy sice nevylučuje možnost, že by žalovaný na základě doplněného dokazování závislého především na důkazních návrzích manželů D. mohl dospět k závěru, že veřejně přístupná účelová komunikace na sporném pozemku přece jen zanikla nahrazením komunikační potřeby zbylých uživatelů soukromoprávním titulem, za aktuálního stavu (pokud by nebyly uplatněny odpovídající důkazní návrhy) by však bylo namísto s ohledem na rozložení důkazního břemene spíše uzavřít, že se zde taková pozemní komunikace nachází (skutečnost, že v důsledku svévolného uzavření od roku 2004 již patrně stihla zarůst, postrádá relevanci)“ (odst. 87).

49. Pokud jde tedy o otázku, zda na sporném pozemku existovala VPÚK, ta byla již pravomocně zodpovězena v předchozím rozsudku. V něm krajský soud dovodil, že se VPÚK na sporném pozemku nacházela od nepaměti a určitě ještě v 70. let 20. století. Nepovažoval však za zcela vyloučené, „že by v průběhu 80. až 90. let tato pozemní komunikace vyšla z užívání“, byť současně označil takovou variantu za značně nepravděpodobnou (odst. 87). Břemeno tvrzení i břemeno důkazní k prokázání toho, že VPÚK později zanikla, tížilo nyní žalobce (odst. 86).
50. Žalobci však ve své argumentaci po vrácení věci správním orgánům k dalšímu řízení nadále spíše pokračovali ve své polemice s tím, že by kdy na sporném pozemku VPÚK vznikla, nežli že by přesvědčivě tvrdili a zejména doložili, že tato VPÚK později přirozeně zanikla. Opakovali, že pozemek je minimálně 80 let oplocen, že osoba zúčastněná na řízení má přístup k domu č.p. X z opačné strany, že v kupní smlouvě z roku 2004, jíž sporný pozemek nabyli, není žádná zmínka o jakémkoli omezení a že osoba zúčastněná na řízení může využít chodníček u domu č. p. X k přístupu ke všem dveřím tohoto domu. Pokud kdy tvrdili, že VPÚK přirozeně zanikla, tak tento zánik datovali ještě před 70. léta (viz jejich odvolání proti rozhodnutí městského úřadu ze dne 14. 2. 2023 a proti prvostupňovému rozhodnutí), přičemž ale z rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39 vyplývá, že ještě v 70. letech na sporném pozemku VPÚK existovala a zaniknout tedy mohla až později (soud v této souvislosti výslovně zmiňoval 80. až 90. léta).
51. Těmito argumenty, které již mohli uplatnit v předcházejících soudních řízeních, se žalobci opět fakticky snaží prolomit závaznost závěrů pravomocného rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39, který se nadto s řadou těchto argumentů již podrobně vypořádal. Existenci oplocení krajský soud ani správní orgány v prvostupňovém ani napadeném rozhodnutí nezpochybňovaly, již v rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39 však krajský soud vysvětlil, proč ohrazení sporného pozemku bránou či oplocením nebylo v daném případě na překážku závěru o existenci VPÚK (viz např. jeho odst. 80, 83 a 94–95). Soudu bylo již v době vydání rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39 známo, že v roce 1978 bylo vydáno stavební povolení na vytvoření nových dveří z opačné strany domy (viz jeho odst. 18). Přístup z opačné strany domu č. p. X však soud nepovažoval za plnohodnotnou alternativu (viz jeho odst. 93). Stejně tak se soud již vypořádal s argumentem, že žalobci o omezení nevěděli, protože nebylo uvedeno v kupní smlouvě z roku 2004, jíž sporný pozemek nabyli (viz odst. 67 rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39). I argumentace chodníčkem si byl krajský soud v předchozím rozsudku vědom (viz jeho 14), i přesto setrval na závěru, že plnohodnotný přístup k domu č. p. X zajišťuje pouze VPÚK na sporném pozemku (viz opět jeho odst. 93). Navíc je z fotografií zachycujících tento chodníček (srov. fotografie založené do správního spisu

osobou zúčastněnou na řízení dne 26. 9. 2011) zcela zřejmé, že po něm neprojde osobní automobil a vjezd do garáže je možný pouze s využitím sporného pozemku, nikoliv pouze samotného chodníku.

52. Žalobci se pokusili prokázat zánik VPÚK na sporném pozemku poukazem na notářský zápis, resp. postupní smlouvu z roku 1985, v níž je zmíněna existence oplocení u domu č. p. XA. Sami předložili znalecký posudek ze dne 30. 4. 1985 k ocenění domu č. p. XA, kde je taktéž zmíněna existence oplocení, a protokol městského úřadu ze dne 18. 1. 2011, č. j. MUHO/1705/2011, z něhož vyplývá, že v rámci projednání havarijního stavu střechy domu č. p. XB byl též se zástupcem obce Ch. projednán vjezd na pozemek osoby zúčastněné na řízení z komunikace parc. č. XC, s čímž zástupce obce vyslovil souhlas. K tomu přiložili snímek z katastrální mapy na podporu tvrzení, že osoba zúčastněná na řízení má možnost vybudovat vjezd z komunikace parc. č. XC. Konečně předložili tři fotografie: první měla být pořízena v roce 1973 a má prokazovat, že již v té době byl sporný pozemek oplocen, druhá nazvaná „*N. čp. XA a XB*“ nedatovaná, nicméně dle žalobců je nejméně 40 let stará, ta má opět zachycovat oplocení a stav sporného pozemku a konečně třetí fotografie, nazvaná „*Dítě s housátky*“ z roku 1975, má zachycovat, kudy tehdy vedlo oplocení, které se uzavíralo.
53. Soud souhlasí se závěrem správních orgánů, že tyto důkazy neprokazují, že VPÚK na sporném pozemku přirozeně zanikla.
54. Notářský zápis a znalecký posudek pouze dokládají existenci oplocení na sporném pozemku i v roce 1985. Jak již bylo řečeno, i krajský soud v rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39 vycházel z toho, že se na sporném pozemku oplocení nacházelo, zejména na základě svědeckých výpovědí však dovodil, že navzdory oplocení a bráně byl sporný pozemek volně průchozí a nacházela se na něm VPÚK (viz např. jeho odst. 80, 83 a 94–95). Tyto listinné důkazy nijak nenاسvědčují tomu, že by VPÚK později zanikla.
55. Pokud jde o protokol městského úřadu z roku 2011, z něj pouze vyplývá, že obec Chaloupky neformálně souhlasila se zřízením vjezdu na pozemek osoby zúčastněné na řízení parc. č. XA z pozemku parc. č. XB. I variantou zřízení alternativního příjezdu k domu č. p. XC se však soud v rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39 zabýval, přičemž konstatoval, že taková alternativa by musela zajistit plnohodnotný přístup do samotného domu č. p. XC, čehož však nelze s přiměřenými náklady přes pozemek parc. č. XA dosáhnout. Tím tedy vyloučil i tuto variantu. Ani tento protokol, snímek z katastrální mapy zachycující pozemek parc. č. XB a je doprovázející argumentace (která ostatně není nijak nová – viz odst. 14 rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39) nedokládají, že by VPÚK přirozeně zanikla.
56. Konečně pozdější zánik VPÚK neprokazují ani žalobci předložené fotografie ve správním řízení. Ty opět zejména zachycují zmíněné oplocení, které však nebránilo existenci VPÚK (viz již výše). Žalobci ani netvrdili, že by šlo o nějaké nové oplocení, které na rozdíl od toho předchozího pozemek uzavřelo. Naopak tvrdili, že jde o fotografie ze 70. let, což je doba, které se soud v předchozím rozsudku věnoval a ve které se podle jeho závěrů VPÚK na pozemku stále nacházela.
57. Žalobci přiložili několik dalších fotografií k žalobě. Těmi soud pro nadbytečnost dokazování neprováděl. Jednak soud nerozumí tomu, proč nebyly předloženy již ve správním řízení, v němž byli žalobci opakovaně vyzýváni k předložení důkazů na podporu své argumentace. Soudní řízení správní zde není od toho, aby nahrazovalo činnost správních orgánů, nýbrž k přezkumu jejich závěrů (viz např. rozsudek NSS ze dne 16. 4. 2015, č. j. 5 Afs 89/2013-29, či ze dne 24. 9. 2015, č. j. 2 As 114/2015-36). Současně je i

z doprovodných tvrzení žalobců zjevné, že nejde o žádné nové skutečnosti, které by dokládaly pozdější zánik VPÚK. Žalobci spolu s předložením těchto fotografií opětovně zpochybňují naplnění znaků VPÚK (patrnost cesty v terénu, opět zmiňují oplocení) již v 70. letech, tedy fakticky opět polemizují s pravomocným rozsudkem č. j. 59 A 13/2021-39, který shledal všechny znaky VPÚK minimálně do 70. let naplněné a žalobcům poskytl prostor toliko k tomu, aby případně doložili, že tato VPÚK později (v 80. či 90. letech 20. století, nejpozději do jejího svévolného uzavření žalobci v roce 2004) sama zanikla.

58. Spíše pro úplnost tak soud podotýká, že se naplněním tohoto (i dalších znaků) VPÚK zabývaly též správní orgány v prvostupňovém i napadeném rozhodnutí. Městský úřad v prvostupňovém rozhodnutí uvedl, že v současnosti není na sporném pozemku jednoznačně patrná pozemní komunikace, nicméně v minulosti tam účelová komunikace vedla a sloužila jako obslužná komunikace pro domy č. p. XA a XB. Dodal, že dle doložených fotografií se na sporném pozemku směrem k pozemku parc. č. XC nachází zahradní pěšina. Z fotografií předložených osobou zúčastněnou na řízení dne 20. 2. 2023 je patrné, že na sporném pozemku mezi domy parkovala vozidla a byly tam otevřené dveře do dřevníku. Žalovaný k odvolací námitce neexistence cesty v terénu navíc konstatoval, že patrnost v terénu nebyla po celou dobu řízení zpochybňována a považoval tento znak VPÚK za naplněný. Současně uvedl, že na fotografii dítěte s housaty je vidět travnatý koridor, který je zřetelně jiný než místo, kde jsou housata s dítětem. Na fotografii z roku 1973 bylo dle žalovaného možné vidět povrchový rozdíl mezi okrajem fotografie, kde sporný pozemek směřuje k brance a místem, kde stojí žena u prádla. Také soud poukazuje na další fotografie založené ve správním spisu, z nichž vyplývá, že přinejmenším v určitých úsecích sporného pozemku byl patrný koridor posekané trávy, jenž indikoval průběh cesty či vyježděné koleje u branky (viz např. fotografie založené ve správním spisu z roku 2017 na č. l. 20). K fotografii N. č. p. XA a XB, ze které žalobci dovozují, že v místě, kde byla deklarována účelová komunikace, bylo pole se zemědělskými plodinami, soud uvádí, že je na ní rovněž zachycen koridor posekané trávy vedoucí od branky podél pole, přičemž se lze domnívat, že právě tento koridor sloužil jako cesta.
59. S žalobci lze souhlasit v tom, že většina sporného pozemku je a historicky byla souvisle zatravněna, jak plyne z četné fotografické dokumentace založené ve správním spise. Je proto na místě upozornit na judikaturu správních soudů, jež ve vztahu ke znaku patrnosti cesty v terénu dovodila, že tento znak musí být posuzován individuálně. Existence vyjetých kolejí ani vyšlapané cesty přitom není vždy nezbytným předpokladem naplnění tohoto znaku. Při posuzování patrnosti cesty lze zohlednit též tvar pozemku, na němž se komunikace nachází, a jeho vztah k pozemkům sousedním (srov. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 31. 1. 2014, č. j. 30 A 104/2012-38, č. 3083/2014 Sb. NSS, a rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2014, č. j. 10 As 41/2014-39). Zdejší soud v rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39 upozorňoval na námitky osoby zúčastněné na řízení spočívající v tom, že sporný pozemek společně s pozemky parc. č. XA a XB v minulosti tvořil jediný pozemek parc. č. XC podlouhlého tvaru. Tuto skutečnost prokazuje výřez historické katastrální mapy z roku 1984 a otisk katastrální mapy z roku 1839 na str. 12 Ch. almanachu, které jsou součástí správního spisu. Z doloženého výřezu historické mapy lze mít za prokázané, že pozemek č. XD v celé své délce existoval ještě v roce 1984 a spojoval tehdy dvě komunikace. Tuto skutečnost žalobci předložené fotografie nijak nevyvrací. Nutno dodat, že ačkoliv byl později sporný pozemek oddělen od pozemků parc. č. XA a XB, dodnes si zachoval podlouhlý tvar. Všechny uvedené skutečnosti, tj. tvar sporného pozemku, jeho napojení na pozemní komunikaci a úseky patrné v terénu, ve svém souhrnu dokládají, že sporný pozemek splňoval znak patrnosti

v terénu.

60. Soud tak uzavírá, že žalobci neprokázali, že by VPÚK existující na sporném pozemku od nepaměti do 70. let 20. století později přirozeně zanikla. Takový přirozený zánik samozřejmě nemohla vyvolat skutečnost, že žalobci v roce 2004 sporný pozemek svémocně uzavřeli (viz rozsudek č. j. 59 A 13/2021-39, odst. 96).
61. Pokud jde o žalobní argumentaci, že v důsledku oplocení sporného pozemku se mohlo jednat nanejvýš o komunikaci v uzavřeném prostoru ve smyslu § 7 odst. 2 zákona o pozemních komunikacích, odkazuje soud opět na závazný právní názor vyslovený v rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39, konkrétně jeho odst. 94–96, kde tuto argumentaci shledal nedůvodnou.
62. Stejně tak námitku, že by žalobci v případě potvrzení napadeného rozhodnutí museli ze sporného pozemku odstranit zkolaudovaný plot, stromy či uskladněné dřevo, soud považuje za nedůvodnou. Z obecných právních zásad totiž plyne, že se vlastník veřejně přístupné účelové komunikace nemůže ve svůj prospěch dovolávat protiprávního jednání či stavu, v jehož důsledku by samotná pozemní komunikace zanikla. Pokud tedy žalobci v roce 2004 zneprístupnili sporný pozemek veřejnosti a umístili na něj plot, dřevo či tam vysázeli stromy, přestože splňoval znaky VPÚK, nemohou se nyní těchto skutečností dovolávat s cílem zamezit deklaraci VPÚK.
63. Interpretace nálezu Ústavního soudu ze dne 9. 1. 2008, sp. zn. II. ÚS 268/06, v žalobě je nesprávná. Žalobci s odkazem na tento nálezk dovozují, že souhlas předchozího vlastníka s užíváním sporného pozemku na ně nemohl přejít, neboť k převodu nedošlo mezi soukromými subjekty (pozemek koupili od obce) a nevěděli, že je sporný pozemek takto zatížen. Ve věci řešené Ústavním soudem však šlo o pozemek vrácený stěžovatelům v restituci, kdy by sice nabyli zpět své vlastnické právo, ovšem zatížené veřejným užíváním pozemku. To by podle Ústavního soudu šlo proti smyslu vlastnické restituce (viz odst. 38 nálezu; srov. také rozsudek NSS ze dne 9. 6. 2011, č. j. 5 As 36/2010-204). V nyní posuzované věci nešlo o pozemek vrácený v restituci. Šlo o svobodné rozhodnutí žalobců v roce 2004 zakoupit sporný pozemek od obce Chaloupky. Dříve udělený souhlas tak na žalobce přešel. Tomu nebránila ani skutečnost, že existence VPÚK nebyla dle tvrzení žalobců výslovně zmíněna v kupní smlouvě (k tomu již viz výše odst. 52 a tam odkazovaný odst. 67 rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39; obecně k závaznosti dříve uděleného souhlasu viz např. rozsudek NSS ze dne 20. 12. 2023, č. j. 7 As 85/2023-82, odst. 20–22, nebo rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 11. 3. 2024, č. j. 43 A 41/2023-61).
64. Poslední žalobní námitkou se žalobci brojili proti vymezenému rozsahu VPÚK.
65. K rozsahu zdejší soud v rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39 uvedl: „Soud jen dodává, že zejména v jižní části sporného pozemku lze předpokládat, že případná veřejně přístupná účelová komunikace nezabírá celou plochu sporného pozemku, takže v dané části by bylo třeba průběh pozemní komunikace ve výroku rozhodnutí specifikovat přesněji, aby současní vlastníci sporného pozemku nebyli omezeni ve svém vlastnickém právu více, než plynulo ze stavu pozemní komunikace v době nabytí pozemku“ (odst. 89).
66. Podle soudu je ve světle výše uvedených závěrů nepochybné, že žalobci označená červená i modrá část deklarované VPÚK slouží k naplnění nutné komunikační potřeby osoby zúčastněné na řízení, neboť bez toho by osoba zúčastněná na řízení neměla plnohodnotný přístup k hlavnímu vchodu, do dřevníku, do dílny či do garáže na východní straně domu č.

p. X. Soud souhlasí s žalobci, že je sporné, zda, resp. až v takovém rozsahu, jak byla vymezena, tuto nutnou komunikační potřebu naplňuje též žalobci zakreslená zelená část deklarované VPÚK.

67. Je však třeba zdůraznit, že VPÚK nemusí být deklarována pouze v tom úzkém rozsahu, v jakém naplňuje nutnou komunikační potřebu jednoho z jejích uživatelů, jak se patrně žalobci domnívají. V nyní posuzované věci bylo zjištěno, že dříve udělený souhlas s obecným užíváním sporného pozemku nebyl omezen pouze na přístup k domu č. p. XA. Naopak z výpovědí svědků vyplynulo, že byl veřejností využíván jako průchozí a průjezdný, a to „po celé jeho délce“ (rozsudek č. j. 59 A 13/2021-39, odst. 80 a 83). Ostatně jak soud uvedl výše, dříve byl sporný pozemek spolu s pozemky parc. č. XB a XC součástí jednoho pozemku parc. č. XD a po jeho rozdělení na tyto tři pozemky spojoval právě komunikace č. p. XB a č. p. XC. Za této situace by se naopak soudu jevilo logickým, že by deklarovaná VPÚK pokračovala i dále jižněji po sporném pozemku, což by odpovídalo jejímu veřejnému užívání před rokem 2004.
68. Pokud zdejší soud v rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39 upozorňoval na to, že v jižní části pozemku lze předpokládat, že VPÚK nemusí zabírat celou plochu sporného pozemku, tudíž v této části je její průběh třeba specifikovat přesněji, zjevně narážel na skutečnost, že se sporný pozemek ve své nejjihnější části rozšiřuje na západ (směrem k pozemku parc. č. XA), což je část, která s ohledem na svůj tvar patrně nebyla veřejností využívána jako spojnice mezi pozemky parc. č. XB a XC. Zjevně proto se zdejšímu soudu deklarace VPÚK i v této západní části sporného pozemku jevila jako potenciálně nepřiměřená z hlediska ochrany vlastnického práva žalobců, a proto apeloval na přesné vymezení VPÚK v této jižní části sporného pozemku. Správní orgány však deklarovanou VPÚK vymezily v mnohem užším než soudem předpokládaném rozsahu, neboť ji vymezili vlastně jako slepou komunikaci, která vůbec směrem k pozemku parc. č. XC nepokračuje, a nepropojuje tedy ani tento pozemek s pozemkem parc. č. XD. Z hlediska ochrany vlastnického práva žalobců tak nemá soud vůči takto úzce vymezenému rozsahu VPÚK výhrad.
69. Námitku příliš úzkého průchodu, resp. průjezdu mezi domy č. p. XA a č. p. XB, soud již shledal nedůvodnou v rozsudku č. j. 59 A 13/2021-39 (viz jeho 77).

Závěr a náklady řízení

1. Soud tak uzavírá, že žalobní body neshledal důvodnými. Protože současně nezjistil žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti, žalobu pro její nedůvodnost zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
2. K návrhu osoby zúčastněné na řízení, aby rozhodl též o neplatnosti kupní smlouvy z roku 2004, soud uvádí, že takovou pravomoc soud ve správním soudnictví nemá.
3. Protože soud rozhodl o samotné žalobě, nerozhodoval již samostatně o druhém návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě ze dne 21. 10. 2024 (srov. např. rozsudek NSS ze dne 14. 4. 2022, č. j. 5 Azs 89/2022-24, odst. 27).

4. O nákladech řízení účastníků soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci nemají právo na náhradu nákladů řízení, neboť nebyli procesně úspěšní. Procesně úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.
5. Osoba zúčastněná na řízení nemá podle § 60 odst. 5 s. ř. s. právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí soud neuložil žádnou povinnost. Soud současně neshledal žádné důvody hodné zvláštního zřetele, pro které by jí přesto mělo být právo na náhradu nákladů řízení přiznáno.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 20. listopadu 2024

JUDr. Věra Šimůnková, v. r.
předsedkyně senátu